

‘เรือตุ๊กตัก’ทำจากกกาบมะพร้าว
ของเล่นภูมิปัญญาชาวบ้านเมืองแม่กลอง

‘เรือตุ๊กตัก’ทำจากกาบมะพร้าว ของเล่นภูมิปัญญาชาวบ้านเมืองแม่กลอง

เรือตุ๊กตักกาบมะพร้าว ภูมิปัญญาของชาวด.ท่าคา อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม ที่ทำขึ้นโดยนำวัสดุเหลือใช้คือกาบหรือเปลือกมะพร้าวมาดัดเยียดทำเป็นของเล่นให้เด็ก ๆ ตามชมพทซึ่งมีทั้งกุ กลอง และร้องสวน ได้เล่นแก้เหงาโดยไม่ต้องซื้อหาให้เปลืองเงิน ปัจจุบัน นายชาติ เยื่อปุย อายุ 64 ปี ปราชญ์ชาวบ้านของด.ท่าคา ผู้รื้อฟื้นของเล่นชิ้นนี้ให้กลับมาอีกครั้ง นอกจากจะสร้างรายได้แล้วยังเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาของบรรพบุรุษให้เป็นของเล่นของเด็กรุ่นใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมนูในขณะนี้อีกด้วย

นายชาติ เล่าที่มาของเรือตุ๊กตัก ว่า เมื่อครั้งที่ตนยังเป็นเด็ก พ่อใช้ให้ไปเฝ้าระหัดวิดน้ำในร่องสวน โดยนำกาบมะพร้าวมาทำเป็นเรือให้ตนลากเล่นในร่องน้ำเพื่อแก้เหงา เมื่อตนเล่นเรือจนพังกก็ซ่อมให้แตกกลับสอนให้ดัดทำขึ้นมาเอง หลายปีผ่านไปตนเติบโตใหญ่ก็ไม่ได้สนใจทำเรือของเล่นแบบนี้อีกเลย เพราะเห็นว่าเด็กรุ่นใหม่มักจะมีของเล่นที่ทันสมัย และได้มาจากการซื้อหา กระทั่งเมื่อ 5 ปีที่แล้ว มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกลุ่มหนึ่ง

เข้ามาเที่ยวที่บ้านของตน หลายคนนำลูกหลานที่ยังเล็ก ๆ มาด้วย ลูก ๆ นักท่องเที่ยวชมมาก คนจึงหาของเล่นมาให้เล่นเพื่อจะได้ไม่ช่น จึงนึกถึงเรือของเล่นที่พ่อเคยทำให้ตนเล่นในวัยเด็กขึ้นมาแล้ว

ขั้นตอนการทำเรือตุ๊กตักนั้น นายชาติ บอกว่า นำกาบมะพร้าวมาตัดเป็นวงรีตามร่องสวน

หากทำให้เรียบร้อย หากจะให้สวยงามยิ่งขึ้น ก็ทาสีแต่งเติมตามที่ชอบ แล้วผูกเชือกเส้นเล็ก ๆ ที่หัวเรือยาวประมาณ 2 เมตรกับไม้ไผ่ที่ทำขึ้นคล้ายคันเบ็ด ก็สามารถนำไปลากเล่นในน้ำได้แล้ว หากลากเร็วเรือก็จะส่ายไปมาเหมือนคนพายเร็วขึ้น จึงเป็นที่มาเรียกว่าเรือตุ๊กตัก

วันหนึ่งคนทำเรือตุ๊กตักได้ไม่เกิน 5 ลำ เพราะต้องเลือกกาบมะพร้าวที่ไร้รูปทรงและต้องพิถีพิถันในการทำพอสวย เพื่อให้งานออกมาดูดี ที่สำคัญน้ำหนักสมดุล มิฉะนั้นเรือจะเอียงได้ คนซื้อส่วนใหญ่เป็น

นักท่องเที่ยวและเด็ก ๆ โดยตลาดน้ำท่าคา มีริมคลองซึ่งมีที่ยืนที่นั่งให้ได้พักผ่อนทั้งสองฝั่ง ทำให้สะดวกในการเล่นเรือตุ๊กตัก ส่วนราคานั้นตนคิดไม่แพง เพราะอยากจะสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ให้ลูกหลานอยู่แล้ว อีกทั้งต้องการให้เด็กรุ่นใหม่รู้จักของเล่นในอดีต จึงขายเพียงลำละ 40

บาทเท่านั้น ผู้ที่สนใจอยากจะได้เรียนรู้วิธีการทำเรือตุ๊กตักจากกาบมะพร้าว หรือต้องการจะซื้อเรือตุ๊กตักมากกลับไปเล่นที่บ้านก็ติดต่อได้ที่นายชาติ ภายในตลาดน้ำท่าคา ได้ทุกวันเสาร์อาทิตย์ หรือวันเข้าพรรษา-แรม ๗ ค่ำ

เรือตุ๊กตีกาบมะพร้าว ภูมิปัญญาของชาวค.ท่าคา อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม ที่ทำขึ้นโดยนำวัสดุเหลือใช้ที่ตกบหรือเปลือกมะพร้าวมาดัดแปลงทำเป็นของเล่นให้เด็ก ๆ ตามชนบทซึ่งมีทั้งกุ คลอง และร่องสวน ได้เล่นแก้เหงาโดยไม่ต้องซื้อหาให้เปลืองเงิน ปัจจุบัน นายชาติ เยื่อปุย อายุ 64 ปี ปราชญ์ชาวบ้านของค.ท่าคา ผู้รื้อฟื้นของเล่นชิ้นนี้ให้กลับมาอีกครั้ง นอกจากจะสร้างรายได้แล้ว ยังเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ให้เป็นของเล่นของเด็กรุ่นใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมนูในขณะนี้อีกด้วย

นายชาติ เล่าที่มาของเรือตุ๊กตีก ว่า เมื่อครั้งที่ยังเป็นเด็ก พ่อใช้ให้ไปเฝ้าระหวัดวิดน้ำในร่องสวน โดยนำกาบมะพร้าวมาทำเป็นเรือให้ตนลากเล่นในร่องน้ำเพื่อแก้เหงา เมื่อตนเล่นเรือจนพังกาก็ไม่ซ่อมให้ แต่กลับสอนให้หัดทำขึ้นมาเอง หลายปีผ่านไปตนเติบโตใหญ่ก็ไม่ได้สนใจทำเรือของเล่นแบบนี้อีกเลย เพราะเห็น

ว่าเด็กรุ่นใหม่มักจะมิชอบเล่นที่ทันสมัย และได้มาจากการซื้อหา กระทั่งเมื่อ 5 ปีที่แล้ว มีนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มหนึ่ง

เข้ามาเที่ยวที่บ้านของตน หลายคนนำลูกหลานที่ยังเล็ก ๆ มาด้วย ลูก ๆ นักท่องเที่ยวชมมาก คนจึงหาของเล่นมาให้เล่นเพื่อจะได้ไม่ช่น

จึงนึกถึงเรือของเล่นที่พ่อเคยทำให้ตนเล่นในวัยเด็กขึ้นมาใหม่ แล้วตั้งชื่อว่า เรือตุ๊กตีก โดยตั้งชื่อตามจังหวัดของเรือที่โยกซ้ายขวาเมื่อเล่นผ่านสายน้ำ ซึ่งก็ได้ผล เด็ก ๆ ทยอยชมมาเล่นเรือตุ๊กตีกันอย่างสนุก ส่วนพ่อแม่ชาวต่างชาติของเด็กก็

ตื่นเต้นกับภูมิปัญญาของคนไทยที่นำวัสดุเหลือใช้ เช่น กาบมะพร้าว มาทำของเล่นที่แทบไม่ต้องใช้เงินซื้อและยังบอกว่าไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อน

ขั้นตอนการทำเรือตุ๊กตีกนั้น นายชาติบอกว่า นำลูกมะพร้าวที่ถูกทั้งตามร่องสวน ขึ้นมาล้างให้แห้ง เลือกกาบที่มีก้นอุมเหมือนท้องเรือ จากนั้นลอกเปลือกออกแล้วนำเปลือกมาเหลาให้เป็นรูปเรือ ส่วนที่ทำตัวเรือไม้ได้ก็นำมาเหลาโดยใช้มีดคม ๆ ให้เป็นรูปคน ส่วนใบพายนั้นทำจากทางมะพร้าวเหลาให้เป็นรูปพาย โดยทั้ง 2 ข้างต้องเท่ากันมิฉะนั้นเรือจะเอียงและไม่สวย

จากนั้นจึงนำมาประกอบเข้าด้วยกัน

หากทำให้เรียบร้อย หากจะให้สวยงามยิ่งขึ้นก็ทาสีแต่งเติมตามที่ชอบ แล้วผูกเชือกเส้นเล็ก ๆ ที่หัวเรือยาวประมาณ 2 เมตรกับไม้ไผ่ที่ทำขึ้นคล้ายคันเบ็ด ก็สามารถนำไปลากเล่นในน้ำได้แล้ว หากลากเร็วเรือก็จะส่ายไปมาเหมือนคนพายเร็วขึ้น จึงเป็นที่มาเรียกว่าเรือตุ๊กตีก

วันหนึ่งคนทำเรือตุ๊กตีกได้ไม่เกิน 5 ลำ เพราะต้องเลือกกาบมะพร้าวที่ได้รูปทรงและต้องพิถีพิถันในการทำพอสมควร เพื่อให้งานออกมามีคุณภาพที่ดีสำคัญน้ำหนักสมดุล มิฉะนั้นเรือจะเอียงได้ คนซื้อส่วนใหญ่เป็น

นักท่องเที่ยวและเด็ก ๆ โดยตลาดน้ำท่าคา มีริมคลองซึ่งมีที่ยืนที่นั่งให้ได้พักผ่อนทั้งสองฝั่ง ทำให้สะดวกในการเล่นเรือตุ๊กตีก ส่วนราคานั้นตนคิดไม่แพง เพราะอยากจะได้ทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ให้ลูกหลานอยู่แล้ว อีกทั้งต้องการให้เด็กรุ่นใหม่รู้จักของเล่นในอดีต จึงขายเพียงลำละ 40

บาทเท่านั้น

ผู้ที่สนใจอยากจะได้เรียนรู้วิธีการทำเรือตุ๊กตีกจากกาบมะพร้าว หรือต้องการจะซื้อเรือตุ๊กตีกมากกลับไปเล่นที่บ้านก็ติดต่อได้ที่นายชาติ ภายในตลาดน้ำท่าคา ได้ทุกวันเสาร์อาทิตย์ หรือวันข้างขึ้น-แรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ และ 12 ค่ำ ซึ่งมีตลาดนัด สอบถามได้ที่ 08-1059-4893 ทุกวัน และนี่ก็เป็นอีกหนึ่งภูมิปัญญาชาวบ้านที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ให้เยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษา ว่าบรรพบุรุษของเรานั้นทำของเล่นได้เองจากวัสดุเหลือใช้โดยไม่ต้องใช้เงินซื้อหาเช่นของเล่นในปัจจุบัน.

กับข่าว จ.สมุทรสงคราม

